

A monitoring és lakossági riasztó rendszerről röviden

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság jelenleg tizenkilenc alsó és felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem körzetében üzemeltet országos kiterjedésű adatátviteli hálózatra épülő vegyi és meteorológiai monitoring, valamint lakossági riasztó és tájékoztató rendszert (Monitoring és Lakossági Riasztó – MoLaRi I). A rendszert eddig Borsod-Abaúj-Zemplén, Csongrád, Fejér, Heves, Komárom-Esztergom, Pest, Tolna, Veszprém, Zala megyében és Budapesten építették ki, de a hálózat kiépítése folytatódik.

Milyen fejlesztések indultak el?

A KEHOP-1.6.0/15-2016-00009-es azonosító számú európai uniós beruházás a MoLaRi I-rendszer további végpontokkal történő bővítését teszi lehetővé, emellett, tizenegy üzemet érintően egy újabb, úgynevezett MoLaRi II-rendszer építhető ki. A 4 milliárd 800 millió forintos beruházás során tehát újabb üzemek és a környezetükben élők tagozódnak be a rendszer védelmi hálózatába.

A MoLaRi II-rendszer kiépítésével nagymértékben erősíthető a lakosság biztonsága olyan üzemek környezetében, amelyek működése kockázatot jelent a környéken élőkre nézve, a rendszer ugyanis idejében észleli, ha mérgező vagy robbanásveszélyes gázok kerülnek a környezetbe.

A rendszer nemcsak gyors jelzés adására képes, hanem pontos információkat is szolgáltat az adott eseményről, ennek köszönhetően a szükséges ismeretek birtokában lehet meghozni a katasztrófavédelmi intézkedéseket megalapozó döntéseket. A fejlesztés tehát a katasztrófavédelem által ellátott magasabb szintű üzemi felügyelet miatt szükséges, amely növeli a lakosság biztonságát, és a rendelkezésre álló erőforrások optimalizálását is elősegíti.

A fejlesztés eredményeként bővül a katasztrófavédelem által működtetett radiológiai távmérő-hálózat is, amelynek köszönhetően javul a lefedettség is hazánkban, az országos háttérsugárzási adatok folyamatos, megbízható és korszerű nyomon követésével pedig az országos nukleáris korai riasztási rendszer válik hatékonyabbá.

Hogyan működik a rendszer?

A veszélyes üzemben esetlegesen kialakuló üzemzavar/ súlyos baleset miatt veszélyes vegyi anyag (gáz) kerülhet a levegőbe, aminek a koncentrációját a telepített mérőszondák (monitoring végpontok) mérik, és ezzel párhuzamosan jelzik az értéket a katasztrófavédelem 24 órás ügyeletén is. Itt a mért adatokat kiértékelik, majd szükség esetén, a szirénarendszeren (lakossági riasztó-tájékoztató végpontokon) keresztül az érintett lakosságot riasztják, illetve értesítik a magatartási szabályokról az üzem környezetében élők életének és testi épségének a megőrzése érdekében.

Milyen beruházás történt Répcelakon?

Répcelakon a rendszer hét lakossági riasztó-tájékoztató és kilenc monitoring végponttal bővült az alábbi címeken:

- Répcelak, Vörösmarty u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
- Répcelak, Bem u. - Vízmű u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
- Répcelak, Petőfi Sándor u. 41. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
- Répcelak, József Attila u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)

Répcelak, Jókai Mór u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
 Répcelak, Széchenyi u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
 Répcelak, Vasút u. (1 darab lakossági riasztó-tájékoztató végpont)
 Répcelak, Jókai Mór utca 29. mögötti közterület (1 darab monitoring végpont)
 Répcelak, Linde Gáz Magyarország Kft., Carl Von Linde út 1. (8 darab monitoring végpont)

Mire figyeljenek?

Annak érdekében, hogy a lakosság riasztása, tájékoztatása megfelelően történjen, a rendszer részét képező szirénákat havi rendszerességgel szükséges ellenőrizni. A szirénapróbák általánosságban minden hónap első hétfőjén zajlanak, de kivételt képeznek azok a napok, amikor erre az időpontra nemzeti, egyházi hivatalos ünnep esik, ebben az esetben a próbák időpontja a soron következő hétfő.

Mi történik a szirénapróbán?

A szirénapróbának alapvetően két típusát különböztetjük meg:

- *Csökkentett üzemű* (morgató) próba („élőbeszéd” + szirénajelzés: 6 másodperces jel).
- *Hangos üzemű* (teljes körű) próba („élőbeszéd” + szirénajelzés: 120 másodperces változó hangmagasságú [katasztrófiariadó] és 90 másodperces egyenletes hangmagasságú szirénajelzés [riadó elmúlt]).

A próbák alkalmával körülbelül 10 perc időtartamban hangképek és „élőbeszéd” szól a szirénákból, tesztelve azok megfelelő működését. A havi szirénapróbák alkalmával a lakosságnak nincs teendője.

Valós veszélyhelyzet esetén a sziréna megszólalását követően be kell tartani a közölt magatartási normákat, valamint figyelemmel kell kísérni a médiumokban a katasztrófavédelmi szervek közleményeit.

Mikor lesznek szirénapróbák?

A katasztrófavédelem 2021-ban az alábbi időpontokban teszteli a végpontok működőképességét és rendelkezésre állását.

Indítás időpontja				Próba típusa
2021.	június	07.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba
2021.	július	05.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba
2021.	augusztus	02.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba
2021.	szeptember	06.	11:00	Hangos üzemű (teljes körű) próba
2021.	október	04.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba
2021.	november	08.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba
2021.	december	06.	11:00	Csökkentett üzemű (morgató) próba